

**ANTI-PESTBELEID
&
PESTPROTOCOL
OPDC De Delta**

De Delta

Orthopedagogisch
Didactisch Centrum

ALGEMEEN

Het OPDC De Delta is een ontmoetingsplaats voor leerlingen, ouders, begeleiders en personeel. Wij willen een veilige omgeving, waar iedereen zich op zijn gemak kan voelen en waar goed en prettig gewerkt en geleerd wordt.

Toch heeft elke school te maken met grensoverschrijdend gedrag, waaronder pestgedrag. Het is ons streven dat iedereen zich veilig en beschermd voelt. Het is daarom ons beleid om pesten zoveel als mogelijk is te voorkomen en adequaat te reageren wanneer pesten wordt gesignaleerd.

DOEL

Het anti-pestbeleid inclusief het pestprotocol is opgesteld met als doel het veilig voelen van alle leerlingen op De Delta. Er is heerst een leerklimaat waarin elke leerling optimaal kan werken aan zijn leerdoelen.

Door de sociale veiligheid in school en pesten serieus te nemen, worden alle leerlingen in de gelegenheid gesteld om met veel plezier naar school te gaan.

Alle meldingen van pesten worden serieus genomen en het hele team gaat hier respectvol mee om. Door regels en afspraken te maken kunnen leerlingen en volwassenen (personeel, begeleiders en ouders/verzorgers) ongewenste situaties voorkomen en elkaar aanspreken als deze regels en afspraken niet worden nageleefd.

VERSCHIL PESTEN EN PLAGEN

Er is een verschil tussen pesten en plagen. Dit verschil is niet eenvoudig te onderscheiden. We merken dat leerlingen van De Delta hier moeite mee hebben. Wij maken het volgende onderscheid:

Plagen gebeurt incidenteel. Het gebeurt op basis van gelijkheid en respect. Plagen mag, dat is goed voor de sociaal-emotionele ontwikkeling. Het stimuleert namelijk het vriendschappelijke contact met elkaar, het relativeringsvermogen en het gevoel voor humor.

Bij pesten is er sprake van machtsongelijkheid en doelgericht de ander kwetsen. Als het plagen structureel is, dan wordt dit ook pesten. De pester is de winnaar en de gepeste de verliezer. Pesten is het afreageren van de eigen agressie of het eigen onvermogen op een zwakkere in de groep.

De definitie van pesten die wij hanteren is als volgt:

“Pesten is het systematisch en langdurig uitoefenen van psychologisch of fysiek geweld door één of meerdere personen ten opzichte van één persoon, die niet (langer) in staat is zichzelf te verdedigen.”

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- Een problematische of sociaal niet vaardige thuissituatie.
- Een gevoel van eigen falen en van minderwaardigheidsgevoelens.
- Jezelf ongelukkig voelen.

Het Anti-Pestbeleid en Pestprotocol

- Het ervaren van een te hoge druk.
- Een voortdurende strijd om macht in de klas, op school of in de buurt.
- Zelf gepest worden.
- Groepsdruk

UITGANGSPUNTEN VOOR DE AANPAK VAN HET PESTEN

- Pesten is een gezamenlijk probleem van alle direct betrokken partijen. De betrokken partijen zijn: de leerlingen, de medewerkers van De Delta en de ouders. Onder de leerlingen verstaan wij de gepeste, de pester(s), de meelopers en de zwijgende groep.
- Het gedrag van medewerkers en de ouders is een voorbeeld voor de leerlingen.
- In het onderwijsprogramma van De Delta komt pestgedrag, weerbaarheid en de sociale vaardigheden aan de orde.
- Alle partijen hebben de verantwoordelijkheid een pestprobleem bij de docent, de leerlingcoördinator, orthopedagogen en/of de pest-coördinatoren te melden.
- Als er sprake is van pesten in of rondom de school wordt dit serieus genomen door eenieder waarbij dit wordt gemeld. Dit wordt ten alle tijden gecommuniceerd met de pestcoördinator. Deze neemt passende maatregelen met de betrokken mentor, leerlingen en ouders.
- Er is altijd sprake van hoor en wederhoor zonder vooringenomenheid. Er wordt extra aandacht besteed aan het achterhalen wat er precies is gedaan en/of gezegd en wat daarbij de intenties waren. Voor zowel de pester, als de gepeste.
- Bij een bewezen vorm van pesten wordt er duidelijk stelling genomen.
- Een goede afwikkeling van een pest-situatie is belangrijk. Door inzet van oplossingsgericht denken en het samenbrengen van de pester en de gepeste worden de behoeftes van de gepeste en het herstelrecht van de pester bepaald.
- Wanneer pesten is gesignaleerd, worden de ouders op de hoogte gesteld door de mentoren, die is ingelicht door de pestcoördinator.
- Agressief gedrag van teamleden, ouders en leerlingen naar aanleiding van pesten wordt niet geaccepteerd.
- Incidenten worden geregistreerd in de incidentenregistratie door de pestcoördinatoren.
- Er is aandacht voor nazorg door de mentor en de pestcoördinator.

SOCIALE VEILIGHEID

Op De Delta wordt er actief gestuurd op het creëren van een veilige leeromgeving voor de leerlingen. Het is ons streven dat alle leerlingen zich veilig voelen. We vinden het op De Delta belangrijk om een duidelijk beeld te hebben van de sociale veiligheid die leerlingen ervaren. Dit geeft ons handvatten om te sturen op het verbeteren van de sociale veiligheid. Om deze reden nemen wij twee keer per schooljaar een monitor sociale veiligheid af. De uitkomsten van deze monitor sociale veiligheid worden besproken met het personeel en met het leerlingenpanel. Op basis hiervan worden er concrete verbeterpunten opgesteld waar we met elkaar actief aan werken.

Als de sociale, psychische en fysieke veiligheid van leerlingen door handelingen van anderen wordt aangetast, kunnen wij een aantal instrumenten neerzetten:

- Interventie (maatwerk)
- Intensieve coaching tijdens speciale LO-les door LO docent en leerlingcoördinator
- Leerlingbegeleiding door de leerlingcoördinator
- Samenwerkingsopdrachten

Naast het feit dat we reactief reageren op incidenten en actuele uitkomsten uit de monitor sociale veiligheid, zetten wij ons ook preventief in om de sociale veiligheid te verbeteren en te realiseren. Hierbij bieden wij voor alle leerlingen aan:

- Wekelijks Rots en water training
- Wekelijks de Delta training
- Eén op één coaching door de mentor (eventueel kan de leerlingcoördinator hier ook begeleiding bij bieden).

UITINGEN EN SIGNALEN VAN PESTEN EN GEPEST WORDEN

Uitingen van pesten zijn o.a.:

- Altijd een bijnaam gebruiken, terwijl de ander dat niet prettig vindt.
- Zogenaamde 'leuke' opmerkingen maken over iemand
- Iemand voortdurend ergens de schuld van geven.
- Briefjes doorgeven over iemand.
- Iemand beledigen of kwetsen in woord, gebaar of afbeelding.
- Ongepaste opmerkingen maken over het uiterlijk.
- Iemand buitensluiten, isoleren en/of negeren.
- Dreigementen.
- Slaan, schoppen of duwen. En elke andere vorm van geweld.
- Bezittingen afpakken, stukmaken of verstoppen.
- Schelden of schreeuwen.
- Pesten via App, E-mail of Social media. En elke andere vorm van cyberpesten.

Signalen van gepest worden zijn o.a.:

- Vaak alleen staan in de pauze of bij een surveillant gaan staan.
- Vaak alleen met jongere leerlingen om gaan.
- Niet naar de aula of naar buiten willen op school.
- Niet meer naar school willen of aangeven zich ziek te voelen.

Het Anti-Pestbeleid en Pestprotocol

- Niet (meer) uitgenodigd/aangesproken worden door andere leerlingen.
- Bedrukt zijn.
- Niet bij de groep horen.

Deze signalen kunnen ook voorkomen bij andere problemen, dus het is zaak goed uit te zoeken wat aan deze signalen ten grondslag ligt.

PREVENTIEVE MAATREGELEN

- In de schoolgids en in het reglement OPDC De Delta staan algemene schoolregels die goed en gewenst gedrag omschrijven.
- Leerlingen en ouders krijgen ieder jaar het Delta boekje met daarin de regels en afspraken over hoe we verwachten dat we op De Delta met elkaar omgaan. Zie bijlage 1.
- In elke klas komen posters te hangen met de klassenregels. Daarnaast kan de mentor van elke klas zelf nog extra klassenregels opstellen samen met de leerlingen.
- Elke week krijgt elke klas een lesuur Delta Training onderbouwt door de methode Leefstijl. Tijdens deze trainingsuren wordt gewerkt met de actuele en lopende zaken in de groep.
- Elke week krijgt elke klas een lesuur 'Rots en Water' weerbaarheidstraining afwisselend van twee trainers (man en vrouw), waarbij ook de mentor aanwezig is. De principes die de leerlingen daar leren worden toegepast in de klas en in de school. We spreken de 'Rots en Water-taal' en in de school en de klassen hangen posters als reminder.
- Elke leerling heeft individuele mentorgesprekken. Het gedrag van de leerling en eventuele voorvallen die met ongewenst gedrag en of met pesten te maken hebben worden besproken. Verder heeft elke klas een dagafsluiting met de mentor. Hierin is ruimte om de dag of eventuele voorvallen te bespreken.
- Als team hanteren we zoveel mogelijk een eenduidige aanpak ten opzichte van probleemgedrag en dus ook ten opzichte van pestgedrag. Door situaties te bespreken op vergaderingen, studiedagen en ochtendbriefings kunnen kennis en inzichten worden gedeeld en eenduidige afspraken worden gemaakt.
- Het team stimuleert bij allerlei activiteiten in en buiten de les bij de leerlingen gezond gedrag, een oplossingsgerichte houding, zelfredzaamheid, een gevoel van eigenwaarde, samenhangigheid en assertief gedrag.
- In september doet De Delta mee aan de nationale 'Week Tegen Pesten' van Stichting School & Veiligheid. Dit houdt in dat er in die week extra aandacht wordt gegeven aan pesten.
- De Delta heeft twee interne vertrouwenspersonen waarbij ouders en leerlingen terecht kunnen.
- Ook heeft De Delta een externe vertrouwenspersoon.
- De Delta heeft in haar team een leerlingcoördinator en twee orthopedagogen. Ook zij spreken individueel met leerlingen over gedrag en consequenties.
- De GGD geeft in oktober voor ouders op de informatieavond en voor de leerlingen in de klas voorlichting over hoe op de juiste manier om te gaan met digitale media. Ook in de lessen informatica wordt daar aandacht aan besteed.

Het Anti-Pestbeleid en Pestprotocol

- Cyberpesten komt aan de orde tijdens de Delta Trainingen.

HET PESTPROTOCOL

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten, gelden de volgende afspraken:

STAP 1:

De leerling:

De leerlingen proberen er eerst zelf uit te komen. De leerling kan hierbij de ander aanspreken, praten met elkaar, naar elkaar luisteren en duidelijk de persoonlijke grenzen aangeven.

Leerlingen die een probleem zien, kunnen hierbij ondersteunen.

De docent:

Kan ondersteunen bij het gesprek tussen de leerlingen.

De vertrouwenspersoon:

Is beschikbaar wanneer een leerling een gesprek wil.

Pestcoördinator:

Heeft geen rol.

STAP 2:

De leerling:

Als de leerlingen er niet uitkomen kunnen zij hulp vragen aan de mentor, een andere docent, de leerlingcoördinator of pestcoördinator.

Andere leerlingen die een probleem zien, kunnen dit ook aangeven.

De docent:

De mentor maakt bij voorvallen van pesten en/of ruzie een aantekening in Magister (notitie bij leerling) van zowel de pester als de gepeste. Dit kan vervolgens worden besproken in mentor- en oudergesprekken. Besproken wordt wat de leerling nodig heeft.

De mentor kan het probleem indien nodig bespreken met een andere docent, de leerlingcoördinator, de orthopedagoog of pestcoördinator.

De vertrouwenspersoon:

Is beschikbaar wanneer een leerling of een mentor een gesprek wil.

Pestcoördinator:

Is beschikbaar wanneer een leerling of een mentor advies wil.

STAP 3:

De leerling:

De leerlingen gaan in gesprek met de docent, leerlingcoördinator, orthopedagoog of pestcoördinator om samen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken.

Belangrijk hierbij is dat de leerlingen een actieve rol innemen en de situatie bespreken.

Er is hierbij sowieso aandacht voor:

- Het ontstaan van de situatie.
- Het voorkomen van de situatie (in de toekomst)
- Inzicht in de eigen rol en de ander
- Het maken van excuses, zo nodig wederzijds.

Soms is het nodig ook de leerlingen van de middengroep, die niets gedaan hebben aan het pesten of het pesten aangewakkerd hebben te betrekken. Er kan dan gepraat worden over:

- wat er volgens hen is gebeurd.
- hun rol daarin.
- of hun gedrag gevolgen heeft en zo ja, welke.
- mogelijke oplossingen.

De docent:

Bespreekt met de pestcoördinator wat er is gebeurd en gaat in gesprek met de leerlingen. Zie het kopje leerling.

De vertrouwenspersoon:

Is beschikbaar wanneer een leerling of een mentor een gesprek wil.

Pestcoördinator:

Noteert het voorval in de pestcoördinatie melding sheet. En gaat in gesprek met de leerlingen indien nodig. Zie het kopje leerling.

STAP 4:

De mentor maakt bij voorvallen van pesten en/of ruzie een aantekening in Magister van zowel de pester als de gepeste. Dit kan vervolgens worden besproken in mentor- en oudergesprekken. Besproken wordt wat de leerling nodig heeft.

Ook kan de mentor de ouders adviezen geven over het omgaan met hun zoon of dochter die pest of gepest wordt. Zie bijlage 2.

Degene die het pesten afhandelt registreert het voorval in de incidentenregistratie in het LVS.

STAP 5:

De docent, orthopedagoog of pestcoördinator is verantwoordelijk voor de nazorg.

Dit houdt in dat na een incident een aantal keer bij de betreffende leerlingen en/of collega's na wordt gegaan of de situatie is opgelost. Mocht dat niet zo zijn, wordt dezelfde dag nog opnieuw actie ondernomen.

STAP 6:

Bij herhaaldelijk pestgedrag neemt de school ook duidelijk stelling.

De ouders worden uitgenodigd voor een gesprek samen met de leerling en er worden afspraken gemaakt met consequenties voor het niet nakomen van die afspraken.

Deze worden schriftelijk vastgelegd.

De school biedt hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of (externe) deskundigen. Er kan worden aangeraden om deskundige hulp in te schakelen.

STAP 7:

Na een waarschuwingsbrief en twee officiële waarschuwingen kan er besloten worden tot schorsing en in een extreem geval tot verwijdering.

ADVIES VOOR DE OUDERS

ADVIEZEN AAN OUDERS VAN EEN GEPESTE LEERLING

- Blijf in gesprek met uw zoon/dochter en maak duidelijk dat u gaat helpen.
- Bedenk samen een plan van aanpak.
- Als pesten op straat/bij een vereniging plaats vindt en niet op school en niet door leerlingen van school, kunt u het beste contact opnemen met de ouders van de pester(s) of de begeleider van de vereniging om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het best direct met de mentor bespreken.
- Pesten tijdens het (openbaar) vervoer kunt u het best direct met de mentor en indien het vervoer plaatsvindt met de taxi met het taxibedrijf bespreken.
- Door complimentjes te geven kunt u het zelfrespect van uw zoon/dochter vergroten.
- Leer uw zoon/dochter om voor zichzelf op te komen op een duidelijke manier
- Geef zelf het goede voorbeeld: laat zien of vertel hoe u met dergelijke situaties omgaat.
- Stimuleer uw zoon/dochter tot het beoefenen van een sport of andere groep-/teamactiviteit.
- Steun uw zoon/dochter in het idee dat er een oplossing voor het pesten komt.
- Werk samen met de school. Uw inbreng kan zijn het aanleveren van informatie, het geven van suggesties vanuit uw perspectief als ouders en het ondersteunen van de aanpak door school.

Adviezen aan ouders van leerlingen die pesten of meelopen/aanzetten tot pesten

- Neem het probleem en de klager serieus, bagatelliseer het niet.
- Raak niet in paniek en maak het incident ook niet groter dan het is, elk kind kan een pester worden. Zie het als een leersituatie.
- Als het een ernstig of een zich herhalend incident is, neem dan stelling en ben duidelijk over wat u aanvaardbaar vindt en wat niet.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw zoon/dochter bewust van wat het voor de ander betekent.
- Stimuleer uw zoon/dochter om op een juiste manier met anderen om te gaan en zo nodig voor anderen op te komen.
- Leer uw zoon/dochter om voor zichzelf op te komen op een niet gewelddadige manier maar wel duidelijke manier.
- Stimuleer uw zoon/dochter om hulp te vragen als iets hem/haar dwarszit.
- Besteed extra aandacht aan uw zoon/dochter.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport of een andere uitlaatklep.
- Geef zelf het goede voorbeeld: laat zien of vertel hoe u met dergelijke situaties omgaat.

Het Anti-Pestbeleid en Pestprotocol

- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem en beloon het goede gedrag van uw zoon/dochter.
- Laat uw zoon/dochter duidelijk merken dat u achter de aanpak van school staat.